

સલામી સવારની..

અશાંતિનો જવાબી છે કાશ્મીર સરહદ, આતંકનો દુષ્ટ ઓછાઓ છે કાશ્મીર સરહદ, નો દુશ્મનો પૂતી ઢોળો છે કાશ્મીર સરહદ - સરતી શહીદીની ફક્કટરી છે કાશ્મીર સરહદ...

સુપ્રભાતમ્
સુરેષા પ્રા. ભટ્ટ
079-23226251

દાઈકુ

બોલ્યાં ન ચાલ્યાં રહે છે બાંધી મુઠ્ઠી - આ રોડ શોમાં... (જંગલના પ્રચાર?)

હાલ્યાં વિદગી ચાલ્યા અધૂરાં મેલી - હિંદુત્વ હોમી... (સિંઘવલી વિદ્યા)

ચિંતન

વહનિ શોકશંકુ ય કુર્વન્તિ ચ યતોચિત્તમ્ ।
કો અચચ્ચેષ મહતાં હન્ત ગાંભીર્યાનુ ગુણો ગણઃ ॥

મહાપુરુષો શોક-દુઃખ-આપત્તિ કાળે પછા મનને સ્થિર રાખી એ દુઃખ-સંકટના ભાર સાથે પછા પોતાનાં કર્તવ્ય નિષ્ઠાપૂર્વક-યોગ્ય રીતે કરતા જ રહે છે. ખરેખર, આ સદ્ગુણ-તેમની ગંભીરતાને અનુરૂપ અને અસાધારણ કહેવાય એવો છે.

કેટલાક માણસો નાના રોગની થોડી ઘણી પીડા હોય, ઘર-કચેરીની નાની-મોટી ચિંતા હોય કે કુદરતી આપત્તિ આવી હોય ત્યારે એવા હાંકળા-ફાંકળા થઈ જાય છે કે જાણે એમના એકલા પર જ આખું આલમ તૂટી પડ્યું હોય! અને જે કોઈ મળે - પુછે ને પુછે તરત પોતાની વેદનાના રોટળાં રડવા બેસી જાય છે અને પોતે જાતે દયાજનક પરિસ્થિતિમાં મૂકાય છે.

કર્તવ્યનિષ્ઠ-સજ્જન માણસો કોઈ પણ પરિસ્થિતિમાં ધીરજ ગુમાવતા નથી અને સ્વસ્થતા પૂર્વક પોતાની ફરજ બજાવે છે.

સુવિચાર

- ભૌતિક સંસારનું બજાર એ છે કે જ્યાં હૃદયની કોઈ માંગ જ નથી, જ્યારે આધ્યાત્મિક જગતએ છે કે જ્યાં હૃદય સિવાય પ્રવેશ જ નથી - અમૃત બિંદુ
- જીવ પર પ્રેમ કરે જે જન, તે જન સેવે છે ઈશ્વર - મુકેશ જોશી
- પોતાનો પડોશી જ ભૂખ્યો મરતો હોય ત્યારે જે માણસ પોતે પેટ ભરીને ખાય છે તે ઈશ્વરમાં માનનારો નથી - શેખ સાદી
- અધ્યાત્મ જગત એવું છે કે જ્યાં પ્રાપ્તિની ચિંતા એટલી નથી કરાઈ જેટલી પાત્રતાની ચિંતા કરાઈ છે - ભાણુદેવ
- અહંકાર એવી ઘોષણા કરે છે કે 'હું બધાયથી અલગ છું' અને આ અહંકારે જ આપણને પ્રભુથી અલગ કરી દીધા છે - ફાઘર વાલેસ
- મારી પાસે સારું હોવું જોઈએ એની ચિંતા તો ખૂબ કરી પણ હવે હું સારો જ બનું - એ તરફ પ્રવૃત્ત બનો - એસ. ભટ્ટાચાર્ય (સંકલન : દીપક વી. આસારા)

બોધકથા

તપ, ઘર છોડી, વન-જંગલમાં ઈન્દ્રિય દમન-ભૂખ્યા તરસ્યા - વચ્ચોના ત્યાગમાં નથી, પણ તપના અહંકારનો પણ ત્યાગ થવો જોઈએ. અપવાસની સંખ્યા, ફોટા, છાપામાં, માન-સન્માન-રેલી થાય એ તપ નથી. દેવગુરુ બૃહસ્પતિના પુત્ર કયને બ્રહ્મનો સાક્ષાતકાર કરવાની ઈચ્છા થઈ. તેથી પિતાની રજા લઈ વનમાં તપ કરવા લાગ્યો. વરસો વીટી ગયા. પિતા બૃહસ્પતિ તેને વનમાં મળવા ગયા. બૃહસ્પતિએ પૂછ્યું 'પુત્ર તે તપ દ્વારા શું મેળવ્યું?' ક્યે જવાબ આપ્યો, 'પિતાજી, મેં અત્રનો ત્યાગ કર્યો છે, કઠોર તપ કરું છું છતાં કંઈ પરિણામ મેળવ્યું નથી.'

બૃહસ્પતિએ કહ્યું, 'બેટા, સંપૂર્ણ 'ત્યાગ' હોવો જોઈએ.' ક્યે ફરીથી તપમાં લાગી ગયો. હવે રૂંપડી અને વચ્ચોનો પણ ત્યાગ કર્યો. ટાઢ અને ટડકો વેઠવા લાગ્યો. ફરી વર્ષો પછી આચાર્ય મળવા આવ્યા. ક્યે કહ્યું, 'પિતાજી, ત્રણ વર્ષ પાંચ માસ અને પાંચ વર્ષે ટિવસથી મેં બધું ત્યાગ કર્યું છે છતાં પણ સાક્ષાતકાર કેમ થતો નથી?' આચાર્યએ કહ્યું, 'બેટા, તપમાં ગણતરી ન હોય. ત્યાગનું કે તપનું, અભિમાન પણ ન હોય તપ-સાધના સહજભાવે થાય.' કયને સમજ આવી.

રાજકારણીઓનો વિવેક એ દંભનો પર્યાય

રાજકારણ અને નાટક બધું સાથે જીવન જોડી બેઠા. એમણે પાતળી ભેદરેખા રહી જવા પામી છે. એ જ રીતે શિક્ષણ અને દંભ પણ પરસ્પરના પર્યાયવાચી શબ્દો બની રહ્યા છે. બિહારની ચૂંટણીમાં મુખ્ય ત્રણ પાત્રો છે : નરેન્દ્ર મોદી, નીતીશકુમાર અને લાલુ પ્રસાદ યાદવ. પરંતુ આ નાટકમાં એક ચોથું પાત્ર અવારનવાર ચરિત્ર અભિનેતાની જેમ ડોકિયાં કરતું રહ્યું તે છે સિનેજગતના બિહારી બાબુ - શોટગન શત્રુભ્રમર સિન્હા. શત્રુભ્રમર સિન્હા ક્યારેક કિલ્મી દુનિયામાં અચિતાભ બચ્ચનની લગોલગ ચાલનારા અભિનેતા હતા. એમને રાજકારણનો ચસકો લાગ્યો અને ભારતીય જનતા પાર્ટીની સ્થાપના માં ભાઈ અધિવેશનમાં થઈ ત્યારથી એની સાથે જીવન જોડી બેઠા. એમણે બિહાર જેવા ભારતીય જનતા પાર્ટી માટે અજાણ્યા કહેવાય એવા પ્રદેશમાં ભાજપનું કમળ ખીલવવા આકાશપાતાળ એક કર્યા અને જદ (યુ)ના નીતીશકુમાર તથા શરદ યાદવના સહયોગથી બિહારમાં સત્તામાં ભાગીદારી બિહારની ચૂંટણી ટાણે જ એવાં નિવેદનો ઝીંક્યે રાખ્યા કે એથી પાર્ટીને ઘણું સહન કરવું પડ્યું છે. જો કે પાર્ટી હારી ક્યાંમોડી-શાહ અને જેટલીની ત્રિપુટીમાં સંકોડાઈ ગયેલ હોઈ શત્રુભ્રમર સિન્હા જે કંઈ નિવેદનો કરતા હતા તે બિહારમાં હાંસિયે ધકેલાઈ ગયેલા સ્થાનિક ભાજપી નેતાઓથી લઈ લાલુકજી અડવાણી અને મુરલી મનોહર જોષી જેવા સિનિયર નેતાઓને પણ અંદરથી તો ગમતાં જ હતા. જે કામ પોતે ન કરી શક્યા તે શત્રુભ્રમર સિન્હાએ ભિન્ધાસ્ત કરી બતાવ્યું, એ રીતે પાર્ટીના અસંતુષ્ટોએ એમને ખાનગીમાં

બિરદાવ્યા પણ હશે. કુમારના ભવ્ય શપથ સમારોહમાં નીતીશકુમારને સફળ મુખ્યમંત્રી તરીકે બિરદાવી શત્રુભ્રમર સિન્હાએ આડકતારો પ્રચાર જ ક્યો ગણાય. વળી એમના ભવ્ય વિજય પછી સામે પગલે એમને મળવા ગયા, ભેટ્યા. લાલુ યાદવને પણ અભિનંદન આપી આવ્યા. આમ, પાર્ટીની શિસ્તના છડેચોક લીંચી ઉડાડીને શત્રુભ્રમર સિન્હાએ સામે જબરદસ્ત પડકાર જઈ ક્યે છે. ઉમા ભારતી જેવા કેન્દ્રિય મંત્રીએ મોદીને વહલાં થવા શત્રુભ્રમર સિન્હા સામે શિસ્તભંગનાં પગલાંની હિમાયત કરી છે. પરંતુ શત્રુભ્રમર સિન્હાએ સવાવો પડકાર ફેંકીને કહ્યું છે કે ભાજપની કેન્દ્રીય નેતાગીરીના ડીએનએમાં એમની સામે પગલાં લેવાનું દેવત કે ક્રોત જ નહીં! શત્રુભ્રમર સિન્હાએ ખૂબ નિખાલસતાપૂર્વક કહ્યું છે નીતીશકુમારના ભવ્ય શપથ સમારોહમાં હાજરી આપવાની હાર્દિક ઈચ્છા હોવા છતાં અન્ય રોકાણને કારણે તેઓ જઈ શકશે નહીં. બીજી તરફ નીતીશકુમારે વિવેક ખાતર નરેન્દ્ર મોદી, જેટલી અને સુખ્મા સ્વરાજને પણ એમના શપથ સમારોહમાં હાજરી આપવા નિમંત્રણ પાઠવ્યું છે, પરંતુ એમાં સ્વાભાવિક રીતે જ વડાપ્રધાન મોદી હાજરી આપવા જવાના નથી. એમને પણ સામે એવો જ દંભસભર વિવેક દાખવી વેકેલા નાયડુ અને રાજીવ પ્રતાર રૂડીને કેન્દ્ર સરકારના પ્રતિનિધિઓ તરીકે મોકલી આપવાનો નિર્ણય જણાવી દીધો છે. જાની દુશ્મનો પણ રાજકારણમાં આવો 'મીઠો સંબંધ' જાળવવાની ચેષ્ટા દાખવે છે ત્યારે લોકશાહીમાં દંભ કઈ હલે વ્યાપી ગયો છે એની પ્રતીતિ થયા વિના રહેતી નથી.

તંત્રીસ્થાનેથી...

કારતક સુદ અગિયારસ તુલસીના વિવાહની તિથિ છે. તુલસીનું દેવી સ્વરૂપમાં ધાર્મિક રીતે વિશેષ મહત્ત્વ છે. બ્રહ્માંડ પુરાણમાં 'તુલસી કવચ'નો સમાવેશ થાય છે. આ પુરાણની રચના ઈ. સ. ૬૦૦માં થઈ છે. રણમેદાનમાં કવચ શત્રુઓથી સૈનિકની રક્ષા કરે છે. અહીં સંસારની આપત્તિઓ સામે મનુષ્યને રક્ષણ આપે છે. ભક્ત પોતાના ઈષ્ટ દેવ કે દેવી પાસે રક્ષણની યાચના કરે છે આ યાચના પૂરી થાય છે. કવચ સ્તુતિનો એક પ્રકાર છે.

તુલસીકવચને પ્રારંભે એની વિગત છે: (૧) મનોકામના પૂરી કરવા આનો પાઠ કરવો. (૨) સ્વયં મહાદેવ આના પ્રવક્તા છે (૩) આમાં અનુષ્ટુપ છંદ (૪) ઈષ્ટ દેવી તુલસીની આ સ્તુતિ છે. કોઈ પણ વ્યક્તિ પોતાની મનોકામના સિદ્ધ કરવા આનો પાઠ કરી શકે છે. કુમાર કાર્તિકેયને તારકાસુરને મારવો હતો. આ માટે સિવે આ સ્તુતિની વાત કરી. આનો પાઠ કર્યા પછી કાર્તિકેયનો વિજય થયો.

તુલસી કવચમાં ૨૦ શ્લોક છે. એનો સારાંશ આ પ્રમાણે છે: શ્રી મહાદેવી તુલસી યશસ્વી છે, કમળને ધારણ કરે છે તે અમારાં મસ્તકનું રક્ષણ કરે, કપાળને રક્ષે (૧) એનાં નેત્રો કમળ જેવા છે. એ સતત મારી સમક્ષ રહે. એ લક્ષ્મીની સખી છે. એના વિષે હું સતત શ્રવણ કરું. એ સુગંધી સરસ મુખવાળી દેવી મારી નાસિકનું રક્ષણ કરે, હું એનો સતત પાઠ કરું (૨) એ શુભ આપનારી છે. મારી જિહ્વાને રક્ષે. એ પોતે વિદ્યા છે. મારા કંઠમાં રહે. એ શ્વેતકમળને ધારણ કરે છે, મારા ભભાને રક્ષે. એ વિષ્ણુપ્રિયા છે. મારાં હૃદયને રક્ષે (૩) એ પુણ્ય અને સોભાગ્યને આપનારી છે. એ કાનમાં ડુંડળ ધારણ કરે છે. સૌ કોઈ એને વંદન કરે છે. મહર્ષિ નાદર પણ એને પ્રમાણ કરતા રહે છે. એ નારાયણની પ્રિયા છે. એ કમર, નાભિ, ચરણ વગેરેનું રક્ષણ કરે. એ સર્વ અંગોનું રક્ષણ કરનારી છે. મારા બધાં અંગોને રક્ષે. (૪-૫) ગમે તેવી ભયાનક આપત્તિ આવી પડે. નાની મોટી તકલીફો ઊભી થાય પણ આ તુલસી સતત સવાર સાંજ મને સાચવી લેવા તૈયાર રહે. કોઈ વાદવિવાદ થાય કે ક્રોધ મહાયુદ્ધ થાય, મને રક્ષી લે (૬) આ રીતે આ તુલસીનું અમૃત જેવું કવચ છે. બધી રીતે ઉત્તમ છે. મનુષ્યો માટે અમૃત છે. ભયભીત હોય એને અભય આપનારું છે. (૭)

તુલસીના રખોપ

મોક્ષ જોઈતો હોય તેને મોક્ષ અપાવે છે, યોગીને ધ્યાનમાં એકાગ્રતા આપે છે. કામને જીતવો હોય તો એ પણ કરી આપે. વેદ જાણવો હોય તેને વિદ્યા અપાવે છે (૭) તે ગરીબને સંપત્તિ આપે છે, ગમે તેવો પાપી હોય એના પાપને શામલી દે છે (૯) ભૂખ્યાને અનાજ આપે અને સ્વર્ગની ઈચ્છા હોય તેને સ્વર્ગ અપાવે. પ્રાણીઓ રાખવા હોય તેને પ્રાણી અપાવે. જેને પુત્રની ઈચ્છા હોય તેને પુત્ર પ્રાપ્ત થાય (૧૦) રાજ્ય જતું રહ્યું હોય તેને પાછું અપાવે. મન અશાંત રહેતું હોય તો શાંતિ અપાવે. ભક્તોને વિષ્ણુની ભક્તિ અપાવે. સોના હૃદયમાં વિષ્ણુને સ્થાપે (૧૧) ખાસ કરીને ગૃહસ્થીને સૂર્યાદય થાય ત્યારે હાથ જોડીને આખો પાઠ કરવો આનાથી ધર્મ-અર્થ-કામની પ્રાપ્તિ થશે (૧૨) તુલસીના વનમાં આસન જમાવીને બેસીને આનો જાપ કરવો. બધી કામના પૂરી થશે. મારું સાનિધ્ય પ્રાપ્ત થશે (શિવનું) (૧૩) આ સ્તોત્ર હમેશા પ્રિય કરનારું છે. વિષ્ણુની ભક્તિ વધારનારું છે. જે સ્ત્રીને મુખપુત્ર જન્મે તેણે પોતાને અંગે તુલસી લગાડવી (૧૪) તેને દીર્ઘજીવી અને નિરોગી પુત્ર પ્રાપ્ત થશે. વંધ્યા સ્ત્રી પણ તુલસીને અંગે લગાવે. આનો પાઠ કરે (૧૫) તેને એક જ વર્ષમાં મનોહર પુત્ર મળશે. રાજ્ય પ્રાપ્તિ માટે પણ પીપળાનાં વૃક્ષ પાસે અર્ચિ સાંભળે આનો પાઠ કરવો (૧૬) વિદ્યાર્થીએ પલાશવૃક્ષ (ખાખરો) ના મૂળ પાસે બેસવું. તેજસ્વી થવું હોય તેને સૂર્યની સાક્ષીએ પાઠ કરવો. દેવીના મંદિરમાં અવિવાહિતે બેસવું. શત્રુના દાસ હોય તેને મારા (શિવનાં) મંદિરમાં બેસવું (૧૭) લક્ષ્મી પ્રાપ્ત કરવી હોય તો વિષ્ણુ મંદિરમાં બેસીને પાઠ કરવો. હે સેનાપતિ કાર્તિકેય! મેં તને કહ્યું તે ધ્યાનમાં રાખજે. વધુ તને શું કહેવું? (૧૮) જે કોઈ એનું ધ્યાન કરશે, પાઠ કરશે, એની કામના પૂરી થશે. મારા મંદિરમાં આનો પાઠ કરે તો શત્રુ વિજેતા થઈશ (૧૯) તુલસીને મનમાં રાખીને આ સ્તુતિ પાઠ કરવાથી તું યોગેશ્વર તારકાસુરને હણી શકીશ (૨૦) તુલસીકવચનો પાઠ કરો અને મનોકામના પૂર્ણ કરો - શિવનું અભયવચન છે.



અમર વારસો
ડૉ. ધર્મકાન્ત મહેતા

મહાગુજરાત સામાહિકના તંત્રી તરીકે કોણે સેવા આપી હતી?

મહાગુજરાત આંદોલન	વિવિધા
(૧) મહાગુજરાત આંદોલનની શરૂઆત ક્યારે થઈ હતી? (અ) ૮ ઓગસ્ટ ૧૯૫૬ (બ) ૧૦ જાન્યુ. ૧૯૫૫ (ક) ૮ ઓગસ્ટ ૧૯૫૦ (ડ) ૧૦ જાન્યુ. ૧૯૫૬	વિષય : આ સમાહના આવતા વિશ્વાના યૈજ્ઞાનિકોના જન્મદિવસ ૨૦ નવેમ્બર ૧૯૮૬
(૨) મહાગુજરાતની આગેવાની કોણે લીધી હતી? (અ) વિનોબા ભાવે (બ) ચિમનભાઈ પટેલ (ક) ઈન્દુલાલ યાજ્ઞિક (ડ) રવિશંકર મહારાજ	૨૦ નવેમ્બર ૧૯૮૭
(૩) ૧૯૪૮માં બનેલી જેવીપી સમિતિમાં કયા સદસ્ય સામેલ ન હતા? (અ) જવાહરલાલ નહેરુ (બ) વલ્લભભાઈ પટેલ (ક) પદ્મામિ સીતારામૈયા (ડ) ઈન્દુલાલ યાજ્ઞિક	૨૧ નવેમ્બર ૧૯૬૭
(૪) મહાગુજરાત સીમાસમિતિની રચના ક્યારે અને કોની આગેવાની હેઠળ થઈ હતી? (અ) વિનોબા ભાવે (બ) સર પુરુષોત્તમ દાસ (ક) કાકાસાહેબ કાવેલકર (ડ) જીવરાજ મહેતા	૨૧ નવેમ્બર ૧૯૪૮
(૫) અમદાવાદમાં પંડિત જવાહરલાલ નહેરૂની જાહેર સભા સામે કોની અધ્યક્ષતામાં સમાવેશ સભા યોજાઈ હતી? (અ) ઈન્દુલાલ યાજ્ઞિક (બ) બ્રહ્મકુમાર ભટ્ટ (ક) હરિહર ભંભોળજી (ડ) ડી.જી. દારાસ્વામી	૨૨ નવેમ્બર ૧૯૦૪
(૬) મહાગુજરાત જનતા પરિષદના સંયોજક તરીકે કોણે કામગીરી નિભાવી હતી? (અ) અબ્દુલ પીરભાઈ (બ) યશપાલ પરીખ (ક) રણજીત શાસ્ત્રી (ડ) બ્રહ્મકુમાર ભટ્ટ	૨૨ નવેમ્બર ૧૯૮૮
(૭) 'બંદૂકની ગોળી ઉપર નામ સરનામા લખેલા હોતા નથી' આ વિધાન કોણે ક્યું હતું? (અ) ઠાકોરભાઈ દેસાઈ (બ) મોરારજી દેસાઈ (ક) મહેન્દ્ર દેસાઈ (ડ) શ્રી ડી.કે. શાહ	૨૩ નવેમ્બર ૧૯૨૪
(૮) 'હું ગુજરાતને હિન્દુસ્તાનના ભલા માટે હોડમાં મૂકવા તૈયાર છું. પણ હિન્દુસ્તાનને ગુજરાતને માટે હોડમાં મૂકવા તૈયાર નથી' આ વિધાન કોણે કર્યું? (અ) રવિશંકર મહારાજ (બ) મોરારજીભાઈ દેસાઈ (ક) હિતેન્દ્ર દેસાઈ (ડ) ઠાકોરભાઈ દેસાઈ	૨૩ નવેમ્બર ૧૯૮૪
(૯) 'મહાગુજરાત આંદોલન : નિરક્ષીર' પુસ્તકના લેખક કોણ છે? (અ) ઈશ્વર પેટલીકર (બ) જયંતી દલાલ (ક) ઘનશ્યામ ઠાકર (ડ) સતન મહેતા	૨૪ નવેમ્બર ૧૯૨૫
(૧૦) મહાગુજરાતના ગરબાઓની રચના કોણે કરી હતી? (અ) જયંતિ દલાલ (બ) સુરેશ જયશંકર (ક) પ્રબોધ રાવલ (ડ) ઘનશ્યામ ઠાકર	૨૪ નવેમ્બર ૧૯૨૫
(૧૧) શહીદ સ્મારક સત્યાગ્રહને શાંત પાડવા માટે પ્રથમ શહીદ સ્મારક ક્યાં બનાવવામાં આવ્યું હતું? (અ) વિક્ટોરીયા ગાર્ડન (બ) ગુજરાત યુનિવર્સિટી (ક) ગુજરાત કોલેજ (ડ) કાંકરિયા	૨૫ નવેમ્બર ૧૯૮૩
(૧૨) શહીદ સ્મારક ઉદ્ઘાટન કોના હાથે કરવામાં આવ્યું હતું? (અ) હિતેન્દ્ર દેસાઈ (બ) મોરારજી દેસાઈ (ક) ઈન્દુલાલ યાજ્ઞિક (ડ) હરિહર ભંભોળજી	૨૫ નવેમ્બર ૧૯૮૭
(૧૩) ૨૦મી માર્ચ ૧૯૬૮માં મહાગુજરાત જનતા પરિષદનું હેલ્ડું અધિવેશન ક્યારે યોજાયું હતું? (અ) પાટણ (બ) વિસનગર (ક) વડનગર (ડ) વિજાપુર	૨૬ નવેમ્બર ૧૯૮૮
(૧૪) 'જન આંદોલન : મહાગુજરાત' પુસ્તકના લેખક કોણ છે? (અ) હરિહર ભંભોળજી (બ) પ્રબોધ રાવલ (ક) હિતેન્દ્ર દેસાઈ (ડ) સતન મહેતા	૨૬ નવેમ્બર ૧૯૮૫
(૧૫) મહાગુજરાત સામાહિકના તંત્રી તરીકે કોણે સેવા આપી હતી? (અ) મહેન્દ્ર દેસાઈ (બ) ઈશ્વર પેટલીકર (ક) જયંતી દલાલ (ડ) ઠાકોરભાઈ દેસાઈ	

ગત સમાહના સવાલો જવાબ

સવાલ : નેપાળના વર્તમાન વડાપ્રધાનનું નામ શું છે?
જવાબ : ખડગાપ્રસાદ શર્મા ઓલી (કમ્યુનીસ્ટ પાર્ટી ઓફ નેપાલ)

સાચા ઉત્તર આપનાર પત્રામિત્રો

(૧) ઋજિત રાવલ : સે-૭ડી, ૧૨૨/૨/૨ (૨) મૂળજીભાઈ પરમાર 'દધિ' : સે-૭, ૫૫૩/૧ (૩) જયેન્દ્રપ્રસાદ પાઠક : સે-૬ (૪) પંકજ આર પ્રજાપિત : ઉવારસદ (૫) નરુભાઈ દરજુ : પેથાપુર (૬) જનક. આર. મકવાણા : સે-૨૬ (૭) ધાર્મિક એસ. પટેલ : ધોળેશ્વર પાસે (૮) મહેશ જાદવ : સે-૩૦ (૯) ધ્યેય ભિમલકુમાર રાવલ : સે-૩સી (૧૦) પંડ્યા માનશી એ. : સરગાસણ (૧૧) દિલીપ કે વાઘેલા : સે-૧૨

ગત સમાહના સવાલો જવાબ

સવાલ : નેપાળના વર્તમાન વડાપ્રધાનનું નામ શું છે? જવાબ : ખડગાપ્રસાદ શર્મા ઓલી (કમ્યુનીસ્ટ પાર્ટી ઓફ નેપાલ)

સાચા ઉત્તર આપનાર પત્રામિત્રો (૧) ઋજિત રાવલ : સે-૭ડી, ૧૨૨/૨/૨ (૨) મૂળજીભાઈ પરમાર 'દધિ' : સે-૭, ૫૫૩/૧ (૩) જયેન્દ્રપ્રસાદ પાઠક : સે-૬ (૪) પંકજ આર પ્રજાપિત : ઉવારસદ (૫) નરુભાઈ દરજુ : પેથાપુર (૬) જનક. આર. મકવાણા : સે-૨૬ (૭) ધાર્મિક એસ. પટેલ : ધોળેશ્વર પાસે (૮) મહેશ જાદવ : સે-૩૦ (૯) ધ્યેય ભિમલકુમાર રાવલ : સે-૩સી (૧૦) પંડ્યા માનશી એ. : સરગાસણ (૧૧) દિલીપ કે વાઘેલા : સે-૧૨

આ સમાહનો સવાલ (જવાબ એક સમાહમાં મોકલો)

મિહારની ચૂંટણીમાં નીતીશકુમારને વિજય અપાવામાં ચૂંટણી વ્યુહ અને પ્રચારતંત્ર ગોઠવવામાં કયા અધિકારીનો મહત્ત્વનો ફાળો હતો? 'ગાંધીનગર સમાચાર'-ખજનો વિભાગ, બ્લોક નં. ૬૮૪/૧, સેક્ટર-૮ ગાંધીનગર

સાચા જવાબો

૫૯ (h b) ૫૯ (x b) ૫ (e b) ૬ (e b)
૫૯ (h b) ૬ (o b) ૫ (a) ૫ (a) ૬ (e) ૬ (e) ૬ (e) ૬ (e)

કેન્સર કે કેન્સલ

કેન્સરનું નામ પડતા લોકો જેને કેન્સર થયું છે તેને કેન્સલ જ માની લે છે. ભાઈ જેના ઘરમાં કોઈને પણ કેન્સરનું નિદાન થયું હોય ત્યારે એમની ઉપર શું વીતે છે? વાતો કરવી સહેલી છે પરંતુ અનુભવ ખૂબ જ પીડાજનક હોય છે.

- સંગીતાબેન નવરાત્રીમાં ખૂબ જ નવે દિવસ ઢોલનગારાના તાલ સાથે રૂમ્બા નવરાત્રીના ત્રીજા દિવસે સિનિયર કિવન તરીકે વિજેતા થયા. નવા યજ્ઞિયાઓની નવે નવ દિવસના સિવડાવ્યા. તેઓ ફાઈનલ સ્પર્ધામાં રમવાને લાયક થઈ ગયા. આજુબાજુ સોસાયટી, મિત્રો, ગામના સર્વ જે તેમને જાણતા હતા તેમને ખૂબ અભિનંદન આપ્યા અને પ્રભુને પ્રાર્થના કરી. સંગીતાબેન ફાઈનલ માટે ૩૫,૦૦૦/- રૂપિયાની યજ્ઞિયાઓની ખરીદા હતા. ફાઈનલ રાત્રે દશ વાગે ચાલુ થઈ. ૩૬ ઉમેદવારોમાંથી એકને ચૂંટવાના હતા. સંગીતાબેન બરાબર તૈયાર થઈ ફાઈનલના દિવસે ગરબા ગ્રાઉન્ડમાં પહોંચ્યા. ફાઈનલ શરૂ થઈ. ખૂબ જ આનંદથી એમને એમનું ઢોલનગારાનાં તાલ સાથે પોતાનું ટેલેન્ટ બતાવ્યું. રાત્રે ૧૦.૩૦ થી ૧૧.૩૦ સુધી માતાજીનાં આંગણે રૂમ્બા અને બધાની આશા હતી કે તેમનો પ્રથમ નંબર આવે અને એમનો પ્રથમ નંબર આવ્યો. અને ખૂબ જ આનંદ કર્યા બધાને પાર્ટી આપી રાત્રે એક વાગે ઘરે જઈ આરામ કર્યો.

- સવારે સંગીતાબેન બાથરૂમમાં સ્નાન કરવા ગયા. અને તેમનો હાથ સ્તન પર પડ્યો. તેમને ત્યાં કંઈક કંઈક લાગ્યું. સંગીતાબેન તેને તે વખતે ગંભીરતાથી ન લીધું. પણ સ્ત્રી સ્વભાવની જેમ પોતાની સહેલીયોને આ વાત કરી. એમાંથી કોઈએ કહ્યું કે સ્તન ઉપર ગાંઠ હોવી કે ભારેપણા જેવું લાગવું એ ખૂબ જ ગંભીર બાબત છે. તમે જલ્દી કોઈ ડોક્ટરને બતાવો. તેવી સલાહ આપી. સંગીતાબેન ડોક્ટર પાસે ગયા. ડોક્ટરે કહ્યું આ ગાંઠ છે અને બહુ કઠણ છે. એની તપાસ થવી જ જોઈએ.

- સંગીતાબેન લેબોરેટરીમાં ગયા. એમા મેમોગ્રાફી કરાવી અને **FNAC Test** નો કરાવ્યો. ત્રણ દિવસે રીપોર્ટ આવ્યો. મેમોગ્રાફીમાં ગાંઠ જોવા મળી. એ કેન્સરની હતી. સંગીતાબેન ભાંગી પડ્યા. આતું તો સપને પણ વિચાર્યું નહોતું. માતાજી મેં તમારી પ્રેમથી આરાધના કરી છે. મારો શું ગુનો? મારે બે બાળકો છે. સરસ મજાનો પતિ છે. અમે બહુ સુખી છીએ. આમાં આ વેદના શાની? પણ ભાઈ આતું ગમે તેની સાથે થઈ શકે. સંગીતાબેન સ્તનની ગાંઠની સર્જરી કરાવી જેમાં તેમનું એક બાજુનું સ્તન કાઢી નાખવામાં આવ્યું. હોલિવુડ એક્ટ્રેસ એન્જેલીના જોલીના પણ સ્તનનું કેન્સર હતું. આ સર્વ બાબતો તેણે જાહેરમાં મુકી હતી. મીડિયા દ્વારા જેથી બીજી સ્ત્રીઓ સજાગ રહે અને આમા ક્યાસ ન રાખે.

- સંગીતાબેનને ઓપરેશન કર્યા પછી હવે સારું છે. કહેવાનો મતલબ એમ છે કે જીવનમાં આવી અડચણો તો આવે એમાં ભાંગી ના પડાય અને કેન્સર એટલે કેન્સલ એવું જરાય પણ સમજવાની જરૂર નથી. આ એક **(Awareness)** (જાગૃતિ) માટે લખીએ છીએ.

- કમલેશભાઈને દસેક દિવસથી તાવ આવતો હતો. એમના ડોક્ટરે લોહી ટેસ્ટ કરવાની સલાહ આપી. લેબોરેટરીમાંથી સાંજે રીપોર્ટ આવ્યો. જેમાં તેમનાં **(White Cell)** (સફેદ કણ) ૧,૫૦,૦૦૦ (દોઢ લાખ) કરતા પણ વધારે હતા જેમાં તેની નોર્મલ રેન્જ ૧૦,૦૦૦ (દસ હજાર) સુધીની હોય. લેબોરેટરીમાં રીપોર્ટમાં એવું તારણ નીકળ્યું કે તેમને આગળ તપાસ કરાવવાની જરૂર છે. આગળનું **Investigation** હતું **Born Morrow Examination** એટલે શું? એટલે હાડકાંમાંથી અથવા તો હાડકાનાં પોલાણમાંથી સોય નાંખી એનો મજજા લઈ તેનો લેબોરેટરી ટેસ્ટ કરવાનો. કમલેશભાઈને બોર્ન **Marrow** નો રીપોર્ટ આવ્યો. **ALL** (એક્યુટ લીમફોલીક લ્યુકેમીયા) એટલે કે લોહીનું એક પ્રકારનું કેન્સર કમલેશભાઈ મુંજાઈ ગયા પણ ડોક્ટરે સમજાવ્યું. કેમોથેરાપી નામની ટ્રીટમેન્ટ ચાલુ કરવાથી સારું પરિણામ આવશે. અને વર્ષો સુધી આપ સ્વસ્થ રહી શકશો. આમા પણ પાછું એમ જ કહેવાનું મન થાય કે કેન્સર નહીં? કહેવાનો મતલબ એ છે કે જેટલું ઝડપથી નિદાન થાય. અને તેના લગતી ટ્રીટમેન્ટ લેવાય તો ઘણા સારા પરિણામ મળે છે.

હવે